

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет здоров'я та фізичного виховання

Кафедра фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету здоров'я
та фізичного виховання
доц. Едуард СИВОХОП
«30» серпня 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ»**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

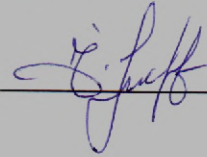
Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**
Галузь знань: **01 Освіта/Педагогіка**
Спеціальність: **017 Фізична культура і спорт**
Освітня програма: **Фізична культура і спорт**
Статус дисципліни: **обов'язкова**
Мова навчання: **українська**

Ужгород, 2023

Робоча програма з курсу «Педагогіка фізичного виховання і спорту» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

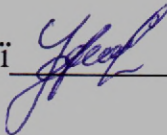
Розробник: Хома Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання. Протокол № 13 від 20 червня 2023 року.

Завідувач кафедри фізичного виховання доц. Іван МАРІОНДА

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

Протокол № 12 від 29 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії доц. Фелікс ФІЛАК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів: 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: 120	1-ий	3-ій
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 60 самостійної роботи студента – 60	2-ий	4-ий
	Лекції:	
	20 год.	14 год
	Практичні (семінарські):	
	40 год.	4 год
Вид підсумкового контролю: екзамен	Самостійна робота	
Форма контролю: усна	60 год	102 год

2. МЕТАНАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка фізичного виховання і спорту» побудована на засадах особистісно-зорієнтованої парадигми освіти, враховуючи специфіку навчання у вищій школі та Концепцію Нової української школи. Дисципліна розглядається як складова змісту професійної підготовки майбутніх фахівців і укладена на відповідних наукових, педагогічних та методичних засадах з практично-професійним спрямуванням. Передбачає ознайомлення з особливостями побудови процесу навчання на уроках фізкультури та організації навчально-тренувальної діяльності вихованців.

Мета вивчення дисципліни: сформувати у студентів здатності до педагогічної діяльності у сфері фізичного виховання і спорту з урахуванням сучасних досягнень педагогічної науки.

Відповідно до освітньої програми вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей:

Загальних:

- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями (ЗК – 1);
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій (ЗК – 3);
- здатність працювати в команді (ЗК– 4);
- здатність планувати та управляти часом (ЗК–5);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК–6);
- навички міжособистісної взаємодії (ЗК–9);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК-10);
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК – 11);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК – 12).

Спеціальних (фахових, предметних):

- здатність розвивати критичне мислення, здійснювати навчання, виховання та соціалізацію особистості у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи (СК–10);
- здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту(СК–13).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка фізичного виховання і спорту» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК. 2 «Ділова українська мова»;

ОК.12 «Педагогіка»;

ОК.18 «Вступ до спеціальності»;

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами освіти таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Уміти спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування	ПРН 2
Демонструвати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення	ПРН 4
Бути здатним застосовувати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег	ПРН 5

Визначати і формулювати сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини	<i>ПРН 17</i>
Обґрунтувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту; мати навички лідерства	<i>ПРН 19</i>
Використовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати	<i>ПРН 21</i>

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- виконання письмових робіт (конспектування та доповнення матеріалів лекції, складання тез лекції, аналіз фахової літератури, термінологічний диктант, формування термінологічного словника, педагогічне есе, підготовка рефератів; презентація проектів; конструктивно-творчі вправи: створення флеш-карток, оформлення асоціативних куштів, ментальних карт);
- заслуховування усних відповідей (відповіді на питання та доповнення, бліц-опитування, педагогічні ситуації);
- екзамен.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання письмових завдань, заслуховування усних відповідей на практичних заняттях.

Форма модульного контролю: письмова – тестування та 2 теоретичні питання.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Загальна оцінка за один змістовий модуль складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю, письмового тестування та відповідей на 2 теоретичні питання (табл. 5.2, 5.3).

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти денної форми навчання (модулі 1-2)

Поточне оцінювання та самостійна робота										МКР	Сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 6	T 7	T 8	T 8	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
T10	T10	T11	T11	T12	T13	T13	T14	T15	T15	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Критерії модульного поточного оцінювання для денної форми навчання

Модульне поточне оцінювання проводиться під час практичних занять. Кількість балів виставляється інтегровано за роботу на практичних заняттях та виконання самостійної роботи і включає: заслуховування усних відповідей (бліц-опитування, педагогічні ситуації, відповіді на питання та доповнення; шкала оцінювання – 1-3 бали); виконання письмових робіт (конспектування та доповнення матеріалів лекції, складання тез лекції, аналіз фахової літератури, термінологічний диктант, формування термінологічного словника, підготовка рефератів; презентація проєктів, конструктивно-творчі вправи: створення флеш-карток, оформлення асоціативних кушів, ментальних карт, педагогічне есе; шкала оцінювання – 1-2 бали). Максимальна кількість балів – 5.

Загальна кількість балів модульного поточного оцінювання – 50 (таблиця 5.4)

Таблиця 5.4. Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни для здобувачів освіти денної форми навчання

Показники	Загальна к-сть балів
Змістовий модульний контроль № 1, 2	
Оцінювання роботи на практичних заняттях, інтегроване з самостійною роботою студента: – виконання письмових робіт (конспектування та доповнення матеріалів лекції, складання тез лекції, аналіз фахової літератури, термінологічний диктант, формування термінологічного словника, підготовка рефератів; презентація проєктів, конструктивно-творчі вправи: створення флеш-карток, оформлення асоціативних кушів, ментальних карт, педагогічне есе). Кількість балів – 1-2; – заслуховування усних відповідей (відповіді на питання та доповнення бліц-опитування, педагогічні ситуації). Кількість балів – 1-3.	50
– модульна контрольна робота (тестові завдання, 2 теоретичні питання). Максимальна к-сть балів – 50	50
Разом	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи для здобувачів освіти денної форми навчання

Модульна контрольна робота оцінюється в 50 балів та складається з тестових завдань та теоретичної частини, що включає 2 питання. Кількість варіантів завдань відповідає кількості студентів групи. На кожне тестове питання пропонується 4 варіанти відповідей, з яких 1 – правильна. Тестове питання оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів за виконання тестових завдань складає 10 балів. Теоретична частина включає 2 питання. Кожне теоретичне питання оцінюється від 1 до 20 балів. Критерії оцінювання: повнота висвітлення змісту питання, оперування педагогічними термінами, ключовими поняттями, аргументація відповіді; логічне, послідовне викладення думок, узагальнення, підбиття підсумків; дотримання норм культури писемного мовлення, наукового стилю викладу думок.

Таким чином, максимальна оцінка студента за модульне контрольне тестування –50 балів. До цієї оцінки додається оцінка за модульне поточне оцінювання від 0 до 50 балів.

Критерії поточного оцінювання для заочної форми навчання

Поточне оцінювання проводиться під час практичних занять, інтегрованих із самостійною роботою. Загальна кількість балів включає виконання письмових робіт, заслуховування усних відповідей, виконання тестових завдань. Максимальна оцінка за поточне оцінювання – 100 балів. (табл.5.5).

Таблиця 5.5. Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни для здобувачів освіти заочної форми навчання

Показники	Загальна к-сть балів
Змістовий модульний контроль № 1, 2	
Оцінювання роботи на практичних заняттях, інтегроване з самостійною роботою студента: – виконання письмових робіт (конспектування та доповнення матеріалів лекції, складання тез лекції, аналіз фахової літератури, термінологічний диктант, формування термінологічного словника, підготовка рефератів; презентація проектів, конструктивно-творчі вправи: створення флеш-карток, оформлення асоціативних куштів, ментальних карт, педагогічне есе). Кількість балів – 1-30; – заслуховування усних відповідей (відповіді на питання та доповнення бліц-опитування, педагогічні ситуації). Кількість балів – 1-20;	50
– тестування.	20
Підсумкове письмове завдання (тестові завдання та теоретична частина, що складається з двох питань). Максимальна к-сть балів – 30	30
Разом	100

Критерії оцінювання підсумкового контролю для денної та заочної форми навчання

Підсумковою формою семестрового контролю з означеною дисципліни є екзамен. Форма проведення – усна, складається з трьох теоретичних питань.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий (семестровий) контроль.

Критерії оцінювання усних відповідей на питання екзаменаційного білету:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;

– під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує студент, який:

– в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

– вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

– опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

– знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

– виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

– ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

– допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

– володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

– виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань;

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

– володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

– допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

– не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Якщо студент не з'явився на екзамен (залік) у визначений час, то у відомості викладач записує його підсумкову модульну оцінку (при умові, що вона ≥ 60 балів) або «не з'явився», якщо ця оцінка становить менше 60 балів.

Студенти, які не з'явилися на екзамен (залік) без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Педагогічні складові фізичної культури

Тема 1. Предмет та завдання педагогіки фізичної культури.

Педагогіка як наука. Категорії педагогіки: «освіта», «навчання», «виховання», «освітній процес». Поняття «фізичне виховання» та «фізична культура». Педагогіка фізичної культури як складова загальної педагогіки.

Тема 2. Сучасна освіта в Україні

Основні тенденції розвитку освіти в Україні. Цілі та зміст освіти. Реформування освіти. Концепція «Нова українська школа», в основі якої формування у здобувачів освіти компетентностей. Ступеневість освіти. Компетентнісний підхід, поняття «компетентність», «компетенція» у науковій літературі. Законодавча база розвитку фізичної культури.

Рівні і ступені вищої освіти. Законодавство України про розвиток фізичної культури і спорту.

Фізична культура – основа здорового способу життя школярів.

Тема 3. Специфіка діяльності вчителя фізичної культури.

Діяльність учителя фізичної культури в загальноосвітніх закладах. Компетентності вчителя фізичної культури. Аналіз Стандарту вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Особистісні якості вчителя.

Компетентності, їх види. Аналіз особистісних якостей вчителя.

Стисла характеристика компетентностей учителя. Огляд фахової літератури до теми.

Тема 4. Дидактика фізичного виховання

Дидактика. Поняття «принципи», сучасна їх класифікація. Основні принципи навчання, що реалізуються у фізичному вихованні. Характеристика змісту дидактичних, специфічних принципів фізичного виховання.

Програми з фізичної культури, їх будова. Аналіз програм з фізичної культури (початкова-основна школи).

Реалізація принципу виховуючого характеру навчання на уроках фізичної культури.

Тема 5. Активізація учнів на уроці фізичної культури

Особливості уроку фізичної культури. Активність учнів на уроці фізичної культури, її види. Біологічні й соціальні чинники активності учнів. Підвищення активності учнів на уроці фізичної культури через виховання інтересу до його організації. Задоволеність учнів уроками фізичної культури і чинники, що її визначають.

Інноваційні технології навчання у сучасному освітньому процесі.

Шляхи формування активності учнів на уроках фізичної культури.

Тема 6. Керування фізичним розвитком та забезпечення фізичної підготовленості

Зміст понять «фізичний розвиток», «фізичні якості», «фізичне здоров'я». Засоби розвитку фізичних якостей. Чинники, що визначають вплив фізичних вправ. Фізична підготовленість учнів. Виховання в умовах уроків фізичної культури. Передумови та показники фізичного розвитку.

Загальна та спеціальна фізична підготовка. Рухові якості: сила, швидкість, витривалість, гнучкість, спритність. Стисла характеристика.

Тема 7. Форми організації занять з фізичної культури

Форми організації занять з фізичної культури. Урок - основна форма організації навчання з фізичної культури. Класифікація занять з фізичної культури. Типи уроків фізичної культури. Структура уроку фізичної культури та підготовка до його проведення. Форми організації занять фізичної культури в процесі позаурочної діяльності.

Сучасні вимоги до уроку фізичної культури.

Застосування рухливих ігор на уроках фізичної культури у дітей різних вікових груп. Спортивні масові заходи із школярами: форми і види. Аналіз фахових видань з проблеми структури та видів діяльності на уроках фізичної культури.

Тема 8. Контроль, облік та оцінка навчальної діяльності учнів з фізичної культури

Поняття контролю, обліку та оцінки навчальної діяльності учнів. Зміст, види, форми і методи педагогічного контролю у навчальному процесі. Оцінка діяльності учнів на уроках з фізичної культури. Критерії та педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів.

Особливості уроків фізичної культури та системи оцінювання учнів різних вікових категорій (5-9 класи).

Сучасні підходи до контролю знань учнів з фізичної культури.

Змістовий модуль 2 «Педагогічні аспекти спорту»

Тема 9. Дидактичні основи ефективності тренувального процесу

Поняття «тренувальний процес». Якість тренувального процесу. Типові помилки тренера, що знижують активність у процесі тренувань. Дидактичні принципи, що відповідають запитам сучасного спорту. Послідовність навчання спортивній техніці та шляхи її оволодіння. Принцип систематичності, прогресування та підкріплення, явище ремінісценції.

Дидактичні принципи, що відповідають запитам сучасного спорту. Принцип індивідуалізації та моделювання змагальної діяльності.

Тема 10. Формування колективу, його вплив на становлення особистості.

Поняття колективу, його види. Діалектика та чинники розвитку колективу. Виховання важких підлітків в процесі занять фізичною культурою.

Поняття про інклюзію. Особливості роботи зі спецгрупою.

Тема 11. Виховання на заняттях спортом

Поняття про методи виховання. Вплив спорту на всебічний розвиток людини. Вплив спорту на формування національно-патріотичних та моральних якостей. Вплив спорту на інтелектуальний розвиток.

Мотивація підлітків до занять фізичною культурою і спортом. Робота з фаховою літературою.

Тема 12. Планування та побудова спортивно-педагогічного процесу

Планування та керування спортивним процесом. Функції педагогічного контролю.

Принцип системного підходу у процесі планування. Характеристика документів планування навчального процесу.

Ефективність спортивної підготовки, чинники, що впливають на неї.

Тема 13. Спортивна форма як прояв вищої готовності до змагань

Поняття «спортивна форма». Готовність до змагань. Поняття «мобілізаційна готовність». Процес формування впевненості у своїх можливостях. Зміст терміну «бути у формі».

Риси, що характеризують стан психічної готовності до занять. Чинники, що визначають ступінь впевненості в успіху.

Етапи підготовки до реалізації вищої спортивної майстерності.

Тема 14. Особливості спортивної кар'єри.

Поняття «спортивна кар'єра». Етапи і кризи спортивної кар'єри.

Проблеми спортсменів на різних етапах спортивної кар'єри.

Способи подолання кризи.

Тема 15. Специфіка діяльності тренера у ДЮСШ

Особливості діяльності тренера у ДЮСШ. Психолого-педагогічний такт тренера-викладача.

Культура мовлення тренера. Форми впливу тренера на спортсменів.

6.2. Структура навчальної дисципліни

1	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	с.р. і.р.	і.р.		л	п	лаб	с.р. і.р.	і.р.
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Педагогічні складові фізичної культури												
Тема 1. Предмет та завдання педагогіки фізичної культури	2	2	-				2	2				
Тема 2. Сучасна освіта в Україні	8	2	2		4		8	2			6	
Тема 3. Специфіка діяльності вчителя фізичної культури	8	2	2		4		8				8	
Тема 4. Дидактика фізичного виховання	8	2	2		4		8	2			6	
Тема 5. Активізація учнів на уроці фізичної культури	8	2	2		4		8				8	
Тема 6. Керування фізичним розвитком та забезпечення фізичної підготовленості	8	-	4		4		8				8	
Тема 7. Форми організації занять з фізичної культури	8	2	2		4		8	2	2		4	
Тема 8. Контроль, облік та оцінка навчальної діяльності учнів з фізичної культури МКР	8 2	-	4 2		4		8				8	
Разом за змістовим модулем 1	60	12	20		28		58	8	2		48	
Змістовий модуль 2												
Тема 9. Дидактичні основи ефективності тренувального процесу	6	2	-		4		6	2			4	

Тема 10. Формування колективу, його вплив на становлення особистості	8	-	4		4		8				8	
Тема 11. Виховання на заняттях спортом	8	-	4		4		8				8	
Тема 12. Планування та побудова спортивно-педагогічного процесу	8	2	2		4		8	2	2		4	
Тема 13. Спортивна форма як прояв вищої готовності до змагань	10	2	4		4		10	2			8	
Тема 14. Особливості спортивної кар'єри.	6	-	2		4		6				6	
Тема 15. Специфіка діяльності тренера у ДЮСШ	8	2	2		4		8				8	
Модульна контрольна робота 2	2		2									
Інші види СРС	4				4		8				8	
Разом за змістовим модулем 2	60	8	20		32		62	6	2		54	
Усього годин	120	20	40		60		120	14	4		102	

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	
		денна	Заочна
Змістовий модуль 1			
1.	Тема 2. Сучасна освіта в Україні Рівні і ступені вищої освіти. Законодавство України про розвиток фізичної культури і спорту.	2	
2.	Тема 3. Специфіка діяльності вчителя фізичної культури Компетентності, їх види. Аналіз особистісних якостей вчителя.	2	
3.	Тема 4. Дидактика фізичного виховання Аналіз програм з фізичної культури (початкова–основна школи).	2	
4.	Тема 5. Активізація учнів на уроці фізичної культури Інноваційні технології навчання у сучасному освітньому процесі.	2	
5.	Тема 6. Керування фізичним розвитком та забезпечення фізичної підготовленості 1. Зміст понять «фізичний розвиток», «фізичні якості», «фізичне здоров'я». 2. Засоби розвитку фізичних якостей. Чинники, що визначають вплив фізичних вправ. Фізична підготовленість учнів. 3. Виховання в умовах уроків фізичної культури. 4. Передумови та показники фізичного розвитку.	2 2	
6.	Тема 7. Форми організації занять з фізичної культури Сучасні вимоги до уроку фізичної культури.	2	2
7.	Тема 8. Контроль, облік та оцінка навчальної діяльності учнів з фізичної культури 1. Поняття контролю, обліку та оцінки навчальної діяльності учнів. Зміст, види, форми і методи педагогічного контролю у навчальному процесі. 2. Оцінка діяльності учнів на уроках з фізичної культури. Критерії та педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів. 3. Особливості уроків фізичної культури та системи оцінювання учнів різних вікових категорій (5-9 класи). МКР 1	2 2 2	
	Разом за змістовим модулем 1	20	2
Змістовий модуль 2			
8.	Тема 10. Формування колективу, його вплив на становлення особистості. 1. Поняття колективу, його види. 2. Діалектика та чинники розвитку колективу. 3. Виховання важких підлітків в процесі занять фізичною культурою.	2 2	

9.	Тема 11. Виховання на заняттях спортом 1. Поняття про методи виховання. 2. Вплив спорту на всебічний розвиток людини. 3. Вплив спорту на формування національно-патріотичних та моральних якостей. 4. Вплив спорту на інтелектуальний розвиток.	2 2	
10.	Тема 12. Планування та побудова спортивно-педагогічного процесу Принцип системного підходу у процесі планування. Характеристика документів планування навчального процесу.	2	2
11.	Тема 13. Спортивна форма як прояв вищої готовності до змагань 1. Риси, що характеризують стан психічної готовності до занять. 2. Чинники, що визначають ступінь впевненості в успіху.	2 2	
12.	Тема 14. Особливості спортивної кар'єри. 1. Поняття «спортивна кар'єра». Етапи і кризи спортивної кар'єри. 2. Проблеми спортсменів на різних етапах спортивної кар'єри.	2	
13.	Тема 15. Специфіка діяльності тренера у ДЮСШ Культура мовлення тренера.	2	
14.	Підсумкове заняття. МКР 2	2	
	Разом за змістовим модулем 2	20	2
	Всього	40	4

6.4. Самостійна робота

Назва теми	Форма навчання	
	денна	Заочна
Змістовий модуль 1		
Тема 2. Сучасна освіта в Україні. Фізична культура – основа здорового способу життя школярів.	4	6
Тема 3. Специфіка діяльності вчителя фізичної культури. Стисла характеристика компетентностей учителя. Огляд фахової літератури до теми.	4	8
Тема 4. Дидактика фізичного виховання. Реалізація принципу виховуючого характеру навчання на уроках фізичної культури.	4	6
Тема 5. Активізація учнів на уроці фізичної культури. Шляхи формування активності учнів на уроках фізичної культури.	4	8
Тема 6. Керування фізичним розвитком та забезпечення фізичної підготовленості. Загальна та спеціальна фізична підготовка. Рухові якості: сила,	4	8

швидкість, витривалість, гнучкість, спритність. Стисла характеристика.		
Тема 7. Форми організації занять з фізичної культури. Застосування рухливих ігор на уроках фізичної культури у дітей різних вікових груп. Спортивні масові заходи із школярами: форми і види. Аналіз фахових видань з проблеми структури та видів діяльності на уроках фізичної культури.	4	4
Тема 8. Контроль, облік та оцінка навчальної діяльності учнів з фізичної культури. Сучасні підходи до контролю знань учнів з фізичної культури.	4	8
Разом за змістовим модулем 1	28	48
Змістовий модуль 2		
Тема 9. Дидактичні основи ефективності тренувального процесу. Дидактичні принципи, що відповідають запитам сучасного спорту. Принцип індивідуалізації та моделювання змагальної діяльності.	4	4
Тема 10. Формування колективу, його вплив на становлення особистості. Виховання учнів з відхиленням від норм поведінки. Поняття про інклюзію. Особливості роботи зі спецгрупою.	4	8
Тема 11. Виховання на заняттях спортом. Мотивація підлітків до занять фізичною культурою і спортом. Робота з фаховою літературою.	4	8
Тема 12. Планування та побудова спортивно-педагогічного процесу. Ефективність спортивної підготовки, чинники, що впливають на неї.	4	4
Тема 13. Спортивна форма як прояв вищої готовності до змагань. Етапи підготовки до реалізації вищої спортивної майстерності.	4	8
Тема 14. Особливості спортивної кар'єри. Способи подолання кризи.	4	6
Тема 15. Специфіка діяльності тренера у ДЮСШ. Форми впливу тренера на спортсменів.	4	8
Інші види СР	4	8
Разом за змістовим модулем 2	32	54
Всього	60	102

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Метод бесіди, лекція-візуалізація, лекція удвох, педагогічне есе, Google Meet – дебати, конструктивно-творчий, формування ментальних карт, флеш-карток, ігрові.

8. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Обладнання: мультимедійний комплекс, гаджети

Програмне забезпечення: робоча програма; електронні варіанти опорних конспектів лекцій, презентації програмового матеріалу, методичні вказівки до самостійної роботи студентів.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ Основна література

1. Безверхня Г. В. Педагогіка фізичного виховання. Умань, 2013. 72 с.

2. Ковальчук Г.П., Присакар В.В. Педагогіка фізичної культури: Навчальний посібник / Г.П. Ковальчук, В.В. Присакар.– Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2012. 424 с.
3. Наказ МОН від 21.08.2013р. № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти».
4. Педагогіка фізичного виховання і спорту. Опорні конспекти лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальностей 017 «Фізична культура і спорт» та 014 «Середня освіта (фізична культура)», освітній ступінь «бакалавр». Навчальний посібник / укладач Т. В. Хома. Ужгород, УжНУ, 2020. 84 с.
5. Хома Т. В. Педагогіка фізичного виховання і спорту: теоретико-практичний супровід до самостійної роботи студентів: навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 104 с.
6. Фізичне виховання у схемах [навчально-методичний посібник] / О. А. Чичкан, М. М. Кость. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2011. 104 с.
7. Шалар О. Г. Практикум з педагогіки фізичного виховання: Навчально-методичний посібник. Херсон, 2015. 154 с.
8. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2006. 272 с.

Допоміжна література

1. Наумчук В. І. Словник-довідник основних термінів і понять з теорії та методики фізичного виховання і спорту. Тернопіль: Видавництво Астон, 2013. 96 с.
2. Фізичне виховання у схемах [навчально-методичний посібник] / О. А. Чичкан, М. М. Кость. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2011. 104 с.
3. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. Київ: «Академвидав», 2006. 352 с. (Альма-матер).
4. Фіцула М. М. Педагогіка : Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. Київ, Видавничий центр «Академія», 2002. 528 с.
5. Формування професійно-особистісних компетентностей фахівця фізичної культури: [монографія] / І. Маріонда, Е. Сивохоп, В. Товт. Ужгород : Видавництво ПП «Аутодор-Шарк», 2016. 212 с.

Інтернет-джерела

1. Закон України «Про освіту» : URL : <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» // Відомості Верховної Ради України. Редакція від 16.07.2019: URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>
3. Концепція «Нова українська школа. Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-nova-ukrainska-skola-76663.html>
4. Методичні рекомендації Міністерства освіти і науки України щодо викладання фізичної культури у 2019/2020 навчальному році (Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 01.07.2019 р. № 1/11-5966. URL: <https://osvitoria.media/metodychni-rekomendatsiyi-shhodovykladannya-fizychnoyi-kultury-u-2019-2020-navchalnomu-rotsi>
5. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи (затверджена наказом МОН від 23.10.2017 №1407): URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/zagalno-serednya-osvita-2/navchalni-prohramy-5-9-klassy-naskrizni-zmistovi-iniji/fizychna-kultura-naskrizni-zmistovi-liniji>.

6. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 10–11 класи. Рівень стандарту: URL: [https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna% 20serednya /programy-10-11-klas/fizk-st.pdf](https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/fizk-st.pdf)

7. Педагогіка фізичної культури: Навчальний посібник / Г.П. Ковальчук, В.В. Присакар. – Кам'янець-Подільський: Видавець ІП Зволейко Д.Г., 2012. - 424 с. Режим доступу: <http://fizkultura.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/13/2013/11/Педагогіка-фізич.-культ..pdf38>.

8. Часопис «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)». Режим доступу: <http://www.ifvs.npu.edu.ua/chasopys-npu-seriia-15>

Додаток 2

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами

(Додаток __).

протокол № __ від «__» _____ 20 __ р. Завідувач кафедри

_____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами

(Додаток __).

протокол № __ від «__» _____ 20 __ р. Завідувач кафедри

_____
(підпис) (Прізвище ініціали)